

ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลต่อการเป็นนิติบุคคลของสภาตำบล
: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม

โดย

นายรณภพ เหลืองไพโรจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

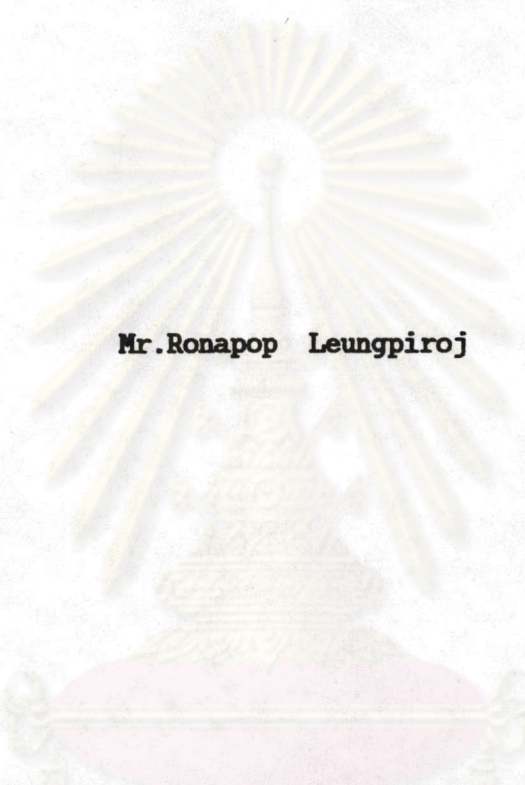
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-017-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Opinions Of Tambol Council Committees On The Jurisdical Body
Of Tambon Council : A Case Study Of Nakhon Pathom Province**

Mr.Ronapop Leungpiroj

A Thesis submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate school

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-017-9

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รณภาพ เหลืองไพโรจน์ : ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลต่อการเป็นนิติบุคคล
ของสภาตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม (OPINIONS OF TAMBON COUNCIL
COMMITTEES ON THE JURISDICAL BODY OF TAMBON COUNCIL : A CASE
STUDY OF NAKHON PATHOM PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์
ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ, 154 หน้า. ISBN 974-633-017-9

หลังจากได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537
ยังผลให้สภาตำบลทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและทำให้สภาตำบลซึ่งมีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน 3 ปี
ย้อนหลังเฉลี่ยไม่น้อยกว่าปีละ 150,000 บาท มีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. ซึ่งเป็น
องค์กรการปกครองท้องถิ่น จำนวน 617 แห่ง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะตรวจสอบว่า สภาตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแล้วจะสามารถ
ตอบสนองปัญหาความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสถาบันให้การศึกษาและฝึกสอน
ประชาชนไทยแก่ประชาชนเพียงไร การศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครปฐม โดยวิธีการ
สำรวจ ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน พ.ศ.2538 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้แก่ สมาชิกสภาตำบล
ในเขต 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน และอำเภอคอนทูน จำนวน 160 คน

ผลสรุปของการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่า โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และความเป็นนิติบุคคล
ของสภาตำบลทำให้สภาตำบลมีอิสระ และความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก สมาชิกสภาตำบล
มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพึงพอใจต่อฐานะความเป็นนิติบุคคลของสภาตำบล สภาตำบลที่เป็น
นิติบุคคลสามารถสนองตอบต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็น
เวทีประชาชนไทยที่ประชาชนสามารถแสดงบทบาทในกิจกรรมการเลือกตั้ง และเสนอปัญหาความต้องการ
ของตนได้เป็นอย่างดี

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C431786 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: OPINIONS/TAMBON COUNCIL COMMITTEES/TAMBON COUNCIL/JURISDICAL BODY
RONAPOP LEUNGPIROJ : OPINIONS OF TAMBON COUNCIL COMMITTEES ON THE
JURISDICAL BODY OF TAMBON COUNCIL : A CASE STUDY OF NAKHON PATHOM
PROVINCE. THESIS ADVISOR : PROF. SOMBOON SUKSAMRAN, Ph.D. 154 pp.
ISBN 974-633-017-9

After the Tambon Council and Tambon Administration Organization Act B.E. 2537 (1994) took effect, all the Tambon councils in Thailand became legal entity and all the Tambon councils with annual revenue excluding government subsidy for the amount of 150,000 Baht for the past three consecutive years became Tambon Administration Organization (T.A.O.) which had a local government status similar to the current municipality. There are 617 T.A.O.S. at the present.

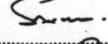
This study is intended to find whether Tambon councils with legal entity status will be able to respond to the local public needs effectively and whether they can act as democratic school for the local people. The author used Nakhon Pathom as site of surveying. The survey took place during June-September 1995. Samples of study were drawn from 160 members of Tambon councils selected from 3 districts, i.e. Muang District, Kamphaeng Saen District, and Don Tum District.

The study found that the Tambon councils' structures, responsibilities, and legal entity status enabled them to perform more freedom. Members of Tambon councils could be able to learn about, understand and felt satisfactory toward the new status of the Tambon councils. Tambon councils with new legal entity status could be able to respond to the local needs and solve the local problems efficiently. They are also democratic forum where the local people can take part in election activities as well as voice their own demands.

ภาควิชา การปกครอง.....

สาขาวิชา การปกครอง.....

ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำแนะนำ ชี้ข้อคิดเห็น คําปรึกษา เพื่อปรับปรุงเนื้อหาข้อบกพร่องจาก ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ม่องแก้ว และ นอกจากนี้ ขอแสดงความซาบซึ้งในน้ำใจของผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและเป็นกำลังใจ ให้แก่ ผู้เขียนตลอดมา ซึ่งได้แก่ คุณแม่บุญเชิด เหลืองไพโรจน์ คุณจีระเกียรติ ภูมิสวัสดิ์ คุณชาติวิ จันทร์เพ็ญ คุณสุกิจ กฤษสินชัย และ คุณสมศักดิ์ บุญจันทร์

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีผลดีบ้างประการใดประการหนึ่ง ผู้เขียนขออุทิศให้กับจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และ กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำหรับความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้เขียนขออภัยไว้แต่ผู้เดียว

รณภพ เหลืองไพโรจน์

ธันวาคม 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิและตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
- ความสำคัญของการศึกษาวิจัย.....	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
- สมมติฐานของการวิจัย.....	4
- วิธีการศึกษาวิจัย.....	4
- ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	5
- การจัดเก็บข้อมูล.....	5
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	5
- วิธีการนำเสนอ.....	6
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	7
- แนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง.....	7
- การมีส่วนร่วมของประชาชน.....	17
- ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	23
- วิวัฒนาการของสภาตำบลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	31
- สภาตำบลตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล	
พ.ศ. 2537.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	72
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัยและบทวิเคราะห์.....	76
- ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะ ของสภาตำบล.....	77
- ความสามารถของสภาตำบลในการแก้ปัญหาความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่น.....	92
- บทบาทของสภาตำบลในการเป็นสถาบันให้การศึกษาและฝึกสอน ประชาชนโดย.....	106
- บทวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย.....	119
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	134
รายการอ้างอิง.....	143
ภาคผนวก	
- แบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสภาตำบล.....	146
ประวัติผู้วิจัย.....	154

สารบัญแผนภูมิและตาราง

หน้า

แผนภูมิ

- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสภาตำบล ตามคำสั่งที่ 222/2499.....	34
- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. 2499.....	36
- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสภาตำบล ตามคำสั่งที่ 275/2509.....	38
- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสภาตำบล ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326.....	43
- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสภาตำบล ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลฯ พ.ศ. 2537.....	51

ตาราง

ตารางที่ 1 - 3 ความรู้ความเข้าใจต่อโครงสร้างสภาตำบล.....	80 - 82
ตารางที่ 4 - 6 ความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจหน้าที่สภาตำบล.....	83 - 85
ตารางที่ 7 - 9 ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารงานสภาตำบล.....	86 - 88
ตารางที่ 10 - 12 ความรู้ความเข้าใจด้านความเป็น"นิติบุคคล"สภาตำบล.....	89 - 91
ตารางที่ 13 - 15 ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบล.....	94 - 96
ตารางที่ 16 - 18 ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล.....	97 - 99
ตารางที่ 19 - 21 ความสามารถในการจัดหางบประมาณสภาตำบล.....	100 - 102
ตารางที่ 22 - 24 ความสามารถในการจัดหานิติกรรมสภาตำบล.....	103 - 105
ตารางที่ 25 - 27 บทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลของประชาชน.....	107 - 109

สารบัญแผนภูมิและตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 28 - 30 บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบล.....110 -112

ตารางที่ 31 - 33 บทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น.....113 -115

ตารางที่ 34 - 36 บทบาทในการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานสภาตำบล.....116 -118

ตารางที่ 37 - 40 ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลต่อการเปลี่ยนแปลง
ฐานะของสภาตำบล.....119 -122

ตารางที่ 41 - 44 ความสามารถของสภาตำบลในการแก้ไขปัญหาความต้องการ
ของประชาชนในท้องถิ่น.....124 -127

ตารางที่ 45 - 48 บทบาทของสภาตำบลในการให้การศึกษาและฝึกสอน
ประชาชนโดย.....129 -132

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย